

Motion till riksdagen 2016/17:3639

av **Paula Bieler m.fl. (SD)**

med anledning av prop. 2016/17:121 Åldersbedömning tidigare i asylprocessen

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att beslut om åldersbedömningar ska vara slutgiltiga från start och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om möjligheten att överklaga åldersbedömningar och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att särskilja den grupp av personer som bedöms vara minderåriga enbart till följd av principen om tvivelsmålets fördel, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillämpa de nya föreskrifterna på samtliga ärenden som ännu inte avslutats vid lagens ikraftträdande och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att åldersbedömningar bör erbjudas i samtliga fall där osäkerhet råder och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att informera om åldersbedömning direkt vid registrering av asylärenden och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att erbjuda en åldersbedömning i direkt samband med information om att befintligt underlag är otillräckligt för att avgöra en sökandes ålder och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utvärdera resultatet av den nya lagstiftningen samt i samband med detta utvärdera eventuella effekter av att låta kostnader för åldersbedömning tillfalla den asylsökande i de fall han eller hon lämnat oriktig uppgift, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Sverigedemokraterna välkomnar att regeringen i och med propositionen lägger grunden för ett mer systematiskt användande av medicinska åldersbedömningar i de asylärenden där den sökande uppger att han eller hon är minderårig, och därtill att detta ska ske tidigt i asylprocessen. Vi har sedan länge vänt oss emot den nuvarande ordningen, där den sökandes egen uppgift per automatik godtas under hela asylprocessen med undantag av de fall där den uppenbart bedöms vara felaktig. Det är enligt vår mening av stor vikt att säkerställa asylsökandes ålder för en så korrekt bedömning och hantering av deras ärenden som möjligt. Inte minst är behovet påtagligt då handläggningstiderna av ärenden är långa och de konsekvenser som följer av en felaktig hantering till följd av oriktiga uppgifter om ålder både är kostsamma och riskerar att barns trygghet åsidosätts då de placeras i boenden tillsammans med vuxna. Vi anser dock att det liggande förslaget inte är tillräckligt tydligt och innehåller vissa betydande luckor.

Inledningsvis vänder vi oss emot att åldersbedömningarna ska anses vara tillfälliga. I och med ett stärkt användande av medicinska åldersbedömningar finner vi det osannolikt att andra uppgifter skulle kunna tillkomma som förändrar underlaget för en åldersbedömning, och det är vår mening att Migrationsverket efter åldersbedömningen i den vidare hanteringen av ärenden ska lägga åldersfrågan åt sidan. Ett slutgiltigt beslut omedelbart skulle dessutom klargöra även för andra myndigheter som kommer i kontakt med den asylsökande om han eller hon ska behandlas som minderårig eller ej.

Vidare vänder vi oss emot en generell möjlighet att överklaga åldersprövningen. Då denna möjlighet inte finns enligt nuvarande ordning ser vi inte behovet av att införa en sådan med den nya lagstiftningen, särskilt inte då den nya lagen syftar till en ökad rättssäkerhet genom ökat användande av medicinska bedömningar snarare än de i vissa fall godtyckliga bedömningar som sker i dag. I de fall där den medicinska bedömningen gett otydligt resultat kan det dock finnas möjlighet att överpröva ett ärende, givet att relevant underlag tillkommit. Därmed anser vi att endast dessa ärenden ska vara öppna för överklagan, och att överklagan kan väckas på såväl den asylsökandes som myndigheters initiativ.

Precis som regeringen själv påtalar är det inte lämpligt att vuxna asylsökande bor tillsammans med ensamkommande barn på boenden som är anpassade för barn. För att minimera risken för detta är det vår mening att den grupp personer som efter en medicinsk åldersbedömning fortsatt har oklar ålder, och som därmed bedöms vara minderåriga endast till följd av principen om tvivelmålets fördel, inte bör bosättas tillsammans med personer som på goda grunder och således utan tvivel bedömts vara minderåriga.

I propositionen föreslås att de nya föreskrifterna endast ska gälla ärenden som registrerats efter den 1 februari 2017. Detta motiveras med att ärenden som registrerats dessförinnan bör vara nära ett slutligt avgörande. Sverigedemokraterna delar inte regeringens bedömning i denna fråga, utan anser i likhet med Ängelholms kommun att detta medför att de nya lagreglerna får låg genomslagskraft. Det är i stället vår mening att samtliga vid lagens ikraftträdande ännu öppna ärenden bör omfattas av de nya reglerna. Detta hindrar inte att det enskilda beslutet om åldersbedömning, oavsett om detta är tillfälligt eller slutgiltigt, i förekommande fall meddelas i samband med beslut i asylärendet. I och med att Migrationsverket meddelat att de i ärenden där åldersbedömning är aktuell avvaktar den nya ordningen ser vi inte heller på vilket sätt den satta gränsen är relevant.

När det gäller vilka ärenden som ska leda till att en medicinsk åldersbedömning erbjuds är det vår mening att regeringen inte är tillräckligt tydlig. Samtidigt som det finns skrivningar om att det är den sökandes skyldighet att göra sin ålder sannolik, är lagtexten formulerad så att det endast är de ärenden där Migrationsverket avser skriva upp en sökandes ålder till 18 år eller mer som en medicinsk åldersbedömning ska erbjudas. Det är Sverigedemokraternas mening att man i samtliga fall där det råder oklarhet om en persons ålder ska erbjuda medicinska åldersbedömningar. Med andra ord bör endast de ärenden där den sökande uppenbart bedöms vara minderårig, alternativt har framlagt tillräckligt underlag för att bortom tvivel göra detta sannolikt, också resultera i att Migrationsverket registrerar den sökande som minderårig utan att en medicinsk åldersbedömning gjorts.

Propositionen meddelar också att den asylsökande ska få skäligen rådum innan han eller hon tar ställning till den medicinska åldersbedömning. För att undvika onödig förlängning av handläggningstider, en risk som lyfts fram av Migrationsverket, är det Sverigedemokraternas mening att samtliga asylsökande som uppger att de är minderåriga redan vid registrering av sina ärenden ska få information om att en medicinsk åldersbedömning kan komma att bli aktuell i det fall övrigt underlag inte bedöms vara tillräckligt. De som redan fått sina ärenden registrerade bör få motsvarande information omedelbart efter de nya reglernas antagande. En sådan ordning skulle innebära att de enskilda redan innan frågan aktualiserats i deras respektive ärenden kunnat fundera över och ta ställning till frågan om en medicinsk åldersbedömning. Detta möjliggör för Migrationsverket att erbjuda åldersbedömningen i direkt samband med information om att det befintliga underlaget är otillräckligt. I det fall den asylsökande inte hunnit få en god man tillskriven bör då också ett offentligt biträde närvara vid delgivning av denna information. Utöver vinsten avseende handläggningstider skulle det också minska risken för att personer avviker under det rådum som annars ges efter att de fått vetskap om att deras ålder eventuellt kommer att skrivas upp. Dessutom är det inte otänkbart att enskilda asylsökande som medvetet uppgivet felaktig ålder redan vid informationen om att medicinska åldersbedömningar kan bli aktuella väljer att självmant korrigerar sina uppgifter, vilket ytterligare sparar tid och resurser.

Avslutningsvis vill vi poängtera att det från propositionen framkommer en osäkerhet avseende omfattningen av behovet av åldersbedömningar, såväl avseende besluten som de medicinska. Det är därför vår mening att regeringen inom ett halvår efter att den nya lagstiftningen kommit på plats bör utvärdera dess effekter. I samband med denna utvärdering är det också vår mening att det bör utredas huruvida det är en lämplig ordning att staten tar samtliga kostnader för de medicinska åldersbedömningarna, även i de fall det visar sig att den sökande farit med oriktig uppgift.

Paula Bieler (SD)

Jennie Åfeldt (SD)

Linus Bylund (SD)